

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผู้ทำการศึกษาได้ดำเนินการการศึกษาตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมเครื่องมือ
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,529 คนแบ่งเป็นระดับการศึกษาอนุปริญญา จำนวน 80 คน ปริญญาตรี จำนวน 1,367 คนปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 82 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2553 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Yamanee' ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ $\pm$ ร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน แบ่งเป็นระดับการศึกษาอนุปริญญา จำนวน 16 คน ปริญญาตรี จำนวน 286 คน และปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 14 คนโดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างอิงใน ศิริภรณ์ ศิริพันธ์, 2553 หน้า 42) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สุ่มครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,529 คน
2. แบ่งประชากรตามตัวแปรระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา
3. กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ตามตารางของ Yamanee' กลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 316 คน

4. กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรตามระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา แล้วทำสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโทขึ้นไป	รวม	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโทขึ้นไป	รวม
ขนาดเล็ก	38	587	24	649	9	120	6	135
ขนาดกลาง	33	562	42	637	6	120	7	133
ขนาดใหญ่	9	218	16	243	1	46	1	48
รวม	80	1,367	82	1,529	16	286	14	316

เครื่องมือที่ใช้ในการการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งการสอบถามออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานจำแนกเป็น ระดับการศึกษาขนาดสถานศึกษา ประสิทธิภาพด้านการสอนของผู้ตอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ตามทรรศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแยกเป็น 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด จำนวน 60 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติน้อยที่สุด

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการการศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้การศึกษา ผู้ศึกษาค้นคว้าทำขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่อง
ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษา หรือหน่วยงานขององค์กร
2. สร้างแบบสอบถามการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตาม
ทฤษฎีของครูผู้สอน นำแบบสอบถามไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความ
ตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
  - 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณภูมิ จารุสาธิต ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชา
ภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา ระดับ 8 มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
  - 3.2 นายวิวัฒน์ อินน่วม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ระดับ 9 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต
2
  - 3.3 นายสงกรานต์ มาสีจันทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีจันทร์รัชมังคลา
ภิเษก ระดับ 9 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษมัธยมศึกษาเขต 40
  - 3.4 นายธีรพงษ์ เพชรสัมฤทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขามะเกลือ ระดับ 8
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 3
  - 3.5 นายบำรุง กฤษเพชร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพ
วิทยาคม) ระดับ 8 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3

จากนี้ นำมาหาค่าความสอดคล้อง (IOC : Index of Item – Objective
Congruence) และเลือกเฉพาะข้อที่ค่า IOC ≥ 0.50 นำมาเป็นแบบสอบถาม เพราะถือว่าเป็นข้อ

คำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา ส่วนคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.50 นั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือตัดทิ้งไป

โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์
	ΣR แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ และ ผู้ทรงคุณวุฒิ

ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

4. นำเครื่องมือการศึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้คะแนนความคิดเห็น โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้ กำหนดให้

- +1 หมายถึง เมื่อท่านแน่ใจว่าข้อคำถามนี้ วัดได้ตรงกับเนื้อหา
- 0 หมายถึง เมื่อท่านไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ วัดได้ตรงกับเนื้อหา
- 1 หมายถึง เมื่อท่านแน่ใจว่าข้อคำถามนี้ วัดไม่ได้ตรงกับเนื้อหา

4.1 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC

4.2 พิจารณาข้อที่มีค่า IOC ≥ 0.50 เป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

4.3 พิจารณาข้อที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ข้อคำถามนั้นตัดออกไป หรือนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่

4.4 ผลการพิจารณาข้อคำถามจากจำนวน 60 ข้อ มีค่า IOC ดังนี้ มีค่า IOC = 1.00 จำนวน 57 ข้อ และมีค่า IOC = 0.80 จำนวน 3 ข้อ ได้ค่ารวม IOC = 0.99

5. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ นครศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach โดยใช้สูตร

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum S_t^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	คือ	ความเที่ยงของแบบสอบถาม
	k	คือ	จำนวนข้อคำถาม
	$\sum S_t^2$	คือ	ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญที่ 5 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.98-1.00

6. ปรับปรุงแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลในการตอบแบบสอบถามจากครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. ผู้ศึกษาค้นคว่านำหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรไปติดต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่ออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูผู้สอนในสถานศึกษา
3. ผู้ศึกษาค้นคว่านำแบบสอบถามส่งให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองตามวันที่กำหนด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและผู้วิจัยจัดเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองภายใน 1 สัปดาห์
4. ผู้ศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 2 ทาง ทางที่หนึ่งผู้ศึกษาค้นคว่านำแบบสอบถามไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง และทางที่สอง ผู้ศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งทางไปรษณีย์แล้วให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยและได้รับคืนเป็นจำนวนที่สมบูรณ์ จำนวน 316 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้รวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ดังนี้

1. นำข้อมูลส่วนบุคคลมาแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) คำนวณเป็นร้อยละ (Percentage)

2. นำข้อมูลส่วนที่วัดระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและรายด้านรวมทุกด้านแล้วนำผลวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์กำหนดการแปลความหมายค่าเฉลี่ยเพื่อหาระดับการศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 (ทวี เจริญหุ่น, 2547, หน้า 29) จำนวน 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง มีระดับทักษะการบริหารมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง มีระดับทักษะการบริหารมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง มีระดับทักษะการบริหารปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง มีระดับทักษะการบริหารน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง มีระดับทักษะการบริหารน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยการใช้จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance)